

MẤY Ý KIẾN VỀ PHƯƠNG PHÁP TIẾN HÀNH NHẬN XÉT VÀ PHÂN LOẠI CHI BỘ, ĐẢNG VIÊN

Nguyễn Đình Trọng

(Ban tổ chức thành uỷ Hải Phòng)

Phân loại chi bộ, đảng viên để biết mặt mạnh, mặt yếu của chi bộ, đảng viên là một yêu cầu thường xuyên trong chỉ đạo củng cố tổ chức cơ sở đảng của các cấp uỷ Đảng, nhất là của cấp uỷ trực tiếp quản lý chi bộ. Trong việc chỉ đạo tiến hành cuộc vận động xây dựng chi bộ và đảng bộ cơ sở "bốn tốt" hiện nay, cần phải đưa công tác này đi vào nền nếp, vì có nắm được chính xác tình hình của từng tổ chức cơ sở thì mới đề ra phương hướng, nội dung, biện pháp củng cố được sát.

ở Hải Phòng (1961 - 1962), chúng tôi chỉ mới phân loại chi bộ, đảng viên kém và lựa chọn chi bộ "bốn tốt"; từ năm 1963 trở đi, cứ sáu tháng một lần, chúng tôi đã tiến hành phân loại các chi bộ, đảng viên, tổ đảng "bốn tốt"; khá, trung bình, kém (trong đó có cả quá kém). Việc làm này đã giúp cho các cấp uỷ nắm chắc được tình hình chi bộ và đảng viên, do đó mà lập được kế hoạch phấn đấu xây dựng chi bộ "bốn tốt", đảng viên "bốn tốt".

Trong việc nhận xét và phân loại chi bộ, đảng viên, ngoài yêu cầu nắm vững và vận dụng tiêu chuẩn một cách đúng đắn, vấn đề phương pháp tiến hành cũng có ý nghĩa quan trọng. Qua kinh nghiệm của Hải Phòng, chúng tôi thấy cần chú ý những điểm sau đây:

I - Việc tiến hành nhận xét và phân loại chi bộ, đảng viên phải dựa trên cơ sở phê bình và tự phê bình một cách đầy đủ, nghiêm túc của từng chi bộ, từng đảng viên

Trong cuộc vận động xây dựng chi bộ "bốn tốt", việc phê bình và tự phê bình ở đảng bộ Hải Phòng chúng tôi đã có nhiều tiến bộ lớn và đang đi vào nền nếp thường xuyên. Nhờ vậy, các cấp lãnh đạo nhìn nhận và xét

duyệt chi bộ, đảng viên "bốn tốt" cũng như phân loại chi bộ đảng viên được vững vàng, chính xác. Cứ sáu tháng và một năm một lần, các chi bộ, đảng bộ tiến hành sơ kết và tổng kết mọi mặt công tác. Mỗi tháng một lần, đảng viên tiến hành phê bình và tự phê bình. ở ngoại thành, sau mỗi vụ sản xuất chúng tôi lại lựa chọn chi bộ, đảng viên "bốn tốt" trên cơ sở tiến hành phê bình và tự phê bình. Nội dung phê bình, tự phê bình đã được hướng theo bốn yêu cầu của cuộc vận động. Thực tế chứng minh: nơi nào phê bình, tự phê bình tốt thì nơi đó việc lựa chọn chi bộ, đảng viên "bốn tốt" được tiến hành thuận lợi. Trong phê bình, tự phê bình, chúng tôi nhấn mạnh mặt ưu điểm, biểu dương mặt tốt, đồng thời chỉ ra những thiếu sót một cách nghiêm khắc để chống tư tưởng chủ quan, tự mãn và đề ra phương hướng phấn đấu thích hợp nhằm phát huy ưu điểm và khắc phục khuyết điểm. Tuy nhiên, cũng còn tồn tại một số hiện tượng như: thái độ xuê xoa, nể nang, chưa thật sự đấu tranh với sai lầm một cách nghiêm túc, nhất là đối với sai lầm của anh em, chú bác là đảng viên cùng sinh hoạt trong một chi bộ. Lẽ tẻ ở một số đảng viên còn có hiện tượng phê bình theo lối xoi mói, đả kích, thiếu tinh thần xây dựng. Có một số cán bộ lãnh đạo chưa thật gương mẫu tự phê bình, mắc tư tưởng chạy theo thành tích, nên đã tìm cách che giấu khuyết điểm của cá nhân và của đơn vị. Vì thế, việc lựa chọn và xét duyệt chi bộ, đảng bộ "bốn tốt" ở những nơi này thiếu khách quan, đúng đắn. Cũng vì vậy trong việc lựa chọn đảng viên "bốn tốt", có hiện tượng dễ người dễ ta, hoặc hiện tượng mình không được xét duyệt là đảng viên "bốn tốt" thì cũng không muốn để người khác được công nhận là "bốn tốt". Đảng bộ chúng tôi đang nỗ lực phấn đấu để khắc phục những hiện tượng tiêu cực này.

2 - Trên cơ sở phê bình, tự phê bình tốt, phương pháp lựa chọn chi bộ, đảng viên "bốn tốt" cần làm theo đường lối quần chúng. Mỗi chi bộ, đảng viên đều kiểm điểm công tác của mình, rồi dựa vào bốn yêu cầu của cuộc vận động để tự xét xem mình đã đạt "bốn tốt" chưa. Các đồng chí khác tham gia nhận xét, kết luận; sau đó cấp trên xét duyệt và công nhận.

Khi xét duyệt chi bộ "bốn tốt", bộ phận thường trực của đảng uỷ, huyện, thị uỷ cần có chuẩn bị trước, nghiên cứu báo cáo của chi bộ, rồi triệu tập hội nghị đảng uỷ mở rộng gồm có đại biểu của các chi bộ trực thuộc, để cùng nghe báo cáo và tham gia phân tích. Xét duyệt đảng bộ cơ sở "bốn tốt" cũng nên làm tương tự như vậy, nhưng thành uỷ, huyện uỷ, thị uỷ, đảng uỷ khu phố cần lấy thêm ý kiến nhận xét của các ngành chung quanh thành, huyện, thị, khu phố có quan hệ trực tiếp tới phong trào ở xã, xí nghiệp, công, nông trường,... để kết luận được chính xác hơn. Làm như vậy, chẳng những mỗi chi bộ, đảng bộ cơ sở thấy rõ chỗ mạnh chỗ yếu của mình, mà các chi bộ, đảng bộ khác cũng học tập được nhiều vấn đề bổ ích, giúp mình phấn đấu đuổi kịp các chi bộ và đảng bộ bạn. Mặt khác, phương pháp lựa chọn này còn giữ được đoàn kết nhất trí, gây được không khí phấn khởi trong toàn đảng bộ, tránh được những tư tưởng chủ quan, tự mãn và bi quan, suy bì.

3 - Hiện nay, cũng còn có những cách làm khác nhau trong việc nhận xét và phân loại chi bộ, đảng viên. Có những nơi tiến hành nhận xét, phân loại một cách công khai cả chi bộ, đảng viên "bốn tốt", cả chi bộ, đảng viên khá, trung bình, kém. Có nơi chỉ tiến hành công khai việc lựa chọn chi bộ, đảng bộ, đảng viên "bốn tốt"; còn việc phân loại khá, trung bình, kém,... thì tiến hành trong nội bộ cấp uỷ. Qua kinh nghiệm của chúng tôi, cách làm sau là hợp lý hơn.

Theo chúng tôi, vấn đề lựa chọn, xét duyệt chi bộ, đảng bộ, đảng viên tuy có quan hệ mật thiết với nhau, nhưng lại có yêu cầu, phạm vi và phương pháp tiến hành khác nhau.

Hiện nay, toàn Đảng đang tiến hành cuộc vận động xây dựng chi bộ và đảng bộ cơ sở "bốn tốt", tất cả các chi bộ, đảng bộ cơ sở, đảng viên ở bất kỳ cương vị nào, đều phải phấn đấu để trở thành "bốn tốt". Do đó, yêu cầu chi bộ, đảng viên công khai tham gia lựa chọn chi bộ, đảng viên "bốn tốt" là rất cần thiết, để mỗi đơn vị, mỗi người có thể biết rõ là mình

đã đạt được tiêu chuẩn "bốn tốt" chưa, cần tiếp tục phấn đấu như thế nào. Còn yêu cầu của việc phân loại chi bộ, đảng viên khá, trung bình, kém là để cấp uỷ biết rõ chỗ mạnh, chỗ yếu của từng chi bộ, đảng viên, trên cơ sở đó vạch ra phương hướng củng cố chi bộ và giáo dục, bồi dưỡng đảng viên. Đương nhiên, việc phân loại tốt chi bộ, đảng viên sẽ giúp rất nhiều cho việc chỉ đạo xây dựng chi bộ, đảng viên "bốn tốt", nhưng đây là nhiệm vụ của cấp uỷ đảng chứ không phải là nhiệm vụ của tất cả các dịch vụ trong chi bộ. Việc phân loại đảng viên là một công tác hết sức phức tạp, khó khăn; muốn làm tốt, cần có sự phân tích đầy đủ và toàn diện; cần có thái độ hoàn toàn khách quan; việc nhận xét phải có tình có lý. Nếu đông đảo đảng viên tham gia phân loại, mà sự chỉ đạo lại thiếu chặt chẽ, thì có thể xảy ra những lệch lạc, thiếu khách quan, và không có lợi ích gì thiết thực. Điều quan trọng nhất đối với từng chi bộ, đảng viên không phải là ở chỗ có được phân loại công khai hay không, mà là ở chỗ có được phê bình, tự phê bình một cách nghiêm túc và thường xuyên hay không.

Thực tế cho thấy là ở chi bộ nào, nội bộ thiếu đoàn kết, giác ngộ của đảng viên còn thấp, thì việc công khai phân loại này dễ gây ra lũng củng, các đảng viên so sánh, suy bì lẫn nhau "anh khá, tôi kém", đi đến mất đoàn kết, quan hệ nội bộ trở nên căng thẳng, hoặc gây ra tình trạng xuê xoa, nhân nhượng lẫn nhau kém cùng kém, khá đều khá". Do đó, việc phân loại thiếu chính xác. Chúng ta để mất thì giờ vào việc không cần thiết, trong khi đó việc phê bình, tự phê bình lại không làm được sâu sắc. Vì vậy, chúng tôi thấy cách này là không cần thiết và không có lợi.